

Aan

Minister

nota

Kabinetsreactie rapport Algemene Rekenkamer 'Voorbij
de dijk'

TER BESLISSING

Datum
24 april 2024

*an te
6-5*

Onze referentie
IENW/BSK-2024/128590

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Waterveiligheid

Beslistermijn
20 mei 2024

Bijlage(n)
3

Aanleiding

Op 12 oktober 2023 heeft de Algemene Rekenkamer (AR) het rapport "Voorbij de dijk. Keuzes in het waterveiligheidsbeleid" gepubliceerd. In uw brief aan de Kamer over het Landelijk Veiligheidsbeeld Primaire Waterkeringen van 8 november 2023 (IENW/BSK-2023/295057) heeft u aangekondigd dat u in het voorjaar 2024 met een reactie daarop komt. De reactie (bijlage 1) wordt nu ter goedkeuring aan u voorgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de kabinetsreactie en deze aan de Kamer te sturen.

Kernpunten

- Op 18 september 2023 heeft u uw bestuurlijke reactie op het rapport aan de president van de AR, dhr. Duisenberg gestuurd. Deze is integraal overgenomen als bijlage in het rapport van de AR. De toonzetting en inhoud van deze bijlage is overgenomen en aangevuld in de kabinetsreactie.
- Voor waterveiligheid is preventie via primaire keringen (laag 1) de meest doelmatige en effectieve manier om de risico's van overstromingen vanuit zee, grote rivieren en meren te beheersen. Dit gaat over catastrofale overstromingen als in 1953, met meters water, veel doden, miljarden schade en maatschappelijke ontwrichting. Dit is voor grote delen van laaggelegen Nederland een risico.
- Maatregelen in de ruimtelijke inrichting (laag 2) en crisisbeheersing (3) helpen de gevolgen te beperken. Maar kunnen niet *in de plaats van* dijkversterking komen zoals de AR bepleit.
- Er wordt ook goed gekeken wat er op de lange termijn op ons afkomt, zoals in het Kennisprogramma Zeespiegelstijging. Uit de tussenbalans blijkt dat het op orde brengen en houden van primaire waterkeringen voor de lange termijn, de basis is.
- In het kader van meerlaagsveiligheid zal in de ruimtelijke ordening en inrichting (laag 2) meer rekening gehouden moeten worden met alle waterbelangen, mede vanwege de klimaatverandering. Dat is een terecht punt van de AR.
- Daarin zijn in de afgelopen jaren heel concrete stappen gezet zoals met 'Water en bodem sturend', het ruimtelijk afwegingskader klimaatadaptieve gebouwde omgeving en de maatlat klimaatadaptief bouwen.

Toelichting

Politieke context

In het WGO van 29 januari jl. kwam n.a.v. het AR rapport aan de orde, de leden Tjeerd de Groot en Gabriëls hebben daar een aantal opmerkingen gemaakt over het AR-rapport en gevraagd om reactie. Een uittreksel van het verslag van het WGO is als bijlage bij deze nota gevoegd.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kabinetsreactie rapport Algemene Rekenkamer Voorbij de dijk	Omvat de kabinetsreactie.
03	WGO-verslag	Uittreksel van de relevante delen van het TK-verslag van het WGO van 29 januari
04	AR rapport Voorbij de dijk	

Datum

24 april 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/128590

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Waterveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

3